

Etelä-Pohjanmaan liiton tilinpäätös
2019

Etelä-Pohjanmaan liiton tilinpäätös 2019

Julkaisu C:93

ISBN 978-951-766-383-0 (nide)

ISBN 978-951-766-384-7 (verkkojulkaisu)

ISSN 1237-9948

Julkaisuvuosi 2020

Sisällys

1 MAAKUNTAJOHTAJAN KATSAUS	4
2 ETELÄ-POHJANMAAN KEHITYS LUKUINA	6
3 ETELÄ-POHJANMAAN LIITTO	8
3.1 Liiton perustehtävä.....	8
3.2 Liiton toimielimet	8
3.2.1 Maakuntapäivät.....	8
3.2.2 Maakuntavaltuusto	8
3.2.3 Tarkastuslautakunta	10
3.2.4 Maakuntahallitus.....	11
3.2.5 Kulttuurilautakunta	12
3.2.6 PK-neuvottelukunta.....	12
3.2.7 Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR).....	13
3.2.8 Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö	15
3.3 Liiton toimisto.....	15
3.3.1 Aluekehitys	16
3.3.2 Edunvalvonta ja viestintä	17
3.3.3 Hallinto	17
3.3.4 Kansainvälistyminen	17
3.3.5 Kulttuurin kehittäminen	17
3.3.6 Maakuntasuunnittelu	18
3.3.7 Maakunta- ja sote-uudistus.....	18
4 SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	19
5 STRATEGISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	20
6 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS.....	26
6.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen.....	26

6.2 Toiminnan rahoitus.....	27
6.3 Rahoitusasema ja sen muutokset.....	28
6.4 Kokonaistulot ja -menot	29
6.5 Tilikauden tuloksen käsittely	29
7 KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN	30
7.1 Talousarvion toteutumisvertailu	30
7.2 Tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu	31
8 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT.....	32
8.1 Tuloslaskelma	32
8.2 Rahoituslaskelma.....	33
8.3 Tase.....	34
9 LIITETIEDOT.....	35
9.1. Tilinpäätöksen liitetiedot.....	35
9.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	36
9.3 Tasetta koskevat liitetiedot	37
9.4 Jäsenkuntien osuudet peruspääomasta.....	39
9.5 Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot	40
9.6. Käytetyt kirjanpitokirjat ja niiden säilytysajat	41
9.7 Toimeksiantojen varat ja pääomat.....	41
10 ALLEKIRJOITUKSET JA TILINTARKASTAJAN TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ.....	43

1 MAAKUNTAJOHTAJAN KATSAUS

Vuosi 2019 oli nykymuotoisen Etelä-Pohjanmaan liiton 26. toimintavuosi. Liitto hoitaa maakuntansa aluekehitystä ja -suunnittelua, kansainvälistymistä, kulttuurin edistämistä sekä muita perussopimuksessa ja lainsäädännössä sille määriteltäviä tehtäviä. Liiton eri tehtäväalueet toteuttavat maakuntavaltuuston linjaamia toimintasuunnitelmassa asetettuja tavoitteita.

Etelä-Pohjanmaan kehitys on viime vuosina ollut kaksijakoista. Työllisyystilanteessa maakunta on maan kärjessä, ja työttömien määrä on vähentynyt ilahduttavasti. Toisaalta väestön väheneminen on haaste, jonka selättämiseen tarvitaan koko alueen yhteistyötä. Maakuntamme veto- ja pitovoimaa on vahvistettava, ja myös työperäistä maahanmuuttoa on kyettävä hallitusti kasvattamaan.

Aluekehityksen osalta liitto on huolehtinut EU:n rakennerahastovarojen 2014–2020 suuntaamisesta maakuntaohjelmaan kirjattujen kehittämisteemojen mukaisesti. Aluekehitysvaroja on vuoden aikana suunnattu muun muassa robotiikkaosaamisen kehittämiseen. Vuoden aikana saatiin alueelliset innovaatiot ja kokeilut -ohjelman (AIKO) rahoitus myönnettyä kokonaisuudessaan käyttöön. Lisäksi valtakunnallisena erityistehtävänä käynnistettiin TEM:in kanssa AIKO -ohjelmaan kuuluvien seutukaupunkiverkoston hankkeiden rahoituksen välittäminen Etelä-Pohjanmaan liiton kautta.

Aluesuunnittelussa vuonna 2005 vahvistetun maakuntakaavan uudistamistyötä on jatkettu vaihekaavojen kautta. Vaihemaakuntakaava III, joka sisältää turvetuotannon, suoluonnon suojelun, bioenergialaitokset, energiapuun terminaalit sekä kulttuurimaisemat, odottaa edelleen hallinto-oikeuden käsittelyä. Vaihemaakuntakaavan II muutos valmistui, ja maakuntavaltuusto hyväksyi kaupan rakentamista helpottavat muutokset 2.12.2019.

Etelä-Pohjanmaan saavutettavuuteen ja yhteyksiin liittyviä kehittämistoimia edistettiin maakunnallisen liikennejärjestelmätyöryhmän sekä erilaisten edunvalvontatapaamisten ja -työryhmien kautta. Painopiste on ollut pääradan, vt:n 3 ja vt:n 19 kehittämisessä. Ähtäri–Seinäjoki -rata pääsi osaksi raideliikennepilottia, jonka toivotaan saavan myös jatkoa. Lisäksi käynnistettiin DUO-raitiojunaselvitys, jossa tarkastellaan uudenlaisen lähijunaliikenteen mahdollisuuksia. Päärata Seinäjoki–Tampere sai 70 miljoonaa euroa turvalaitteiden uusimiseen. Myös Seinäjoki–Vaasa -rata sai suunnittelurahoitusta kolme miljoonaa euroa.

Kulttuurin kehitystyössä painottuivat aktiivinen hanketoiminta ja kulttuurialan verkostojen johtaminen. Kulttuuristrategian päivitys vuosille 2019–2025 hyväksyttiin syksyllä 2019. Strategian jalkautustilaisuuksia järjestettiin eri puolilla maakuntaa, ja ne jatkuvat vuoden 2020 aikana. Maakunnan kulttuurityötä vahvistavia hankkeita toteutettiin sekä kansallisella rahoituksella (Kulttuurisote II ja Kulttuurihyvinvoinnin palvelutuotanto Etelä-Pohjanmaalla) että kansainvälisen rahoituksen turvin (kulttuuriperintöalan *FINCH* ja keramiikka-alan *CLAY*).

Kansainvälistymisen vahvistamisen näkökulmasta merkittävä Etelä-Pohjanmaan toimintaohjelma päivitettiin. Uusin versio ”*Elinvoimaa kansainvälisyydestä*” hyväksyttiin syksyllä 2019. Toimintaohjelmaa viedään käytäntöön sekä kuntakohtaisissa tapaamisissa että eri sidosryhmille järjestettävissä tilaisuuksissa. Etelä-Pohjanmaan liitto on ohjelmakaudella 2014–2020 ollut mukana 11 kansainvälisessä hankkeessa. Vuonna 2019 käynnistettiin kaksi uutta *Interreg Europe* -hanketta, elintarvikeyrityksiin keskittyvä *FRIDGE* ja terveysteknologiaa kehittävä *INTENCIVE*. Näistä jälkimmäisessä liitto toimii päätoteuttajana. Lisäksi liitto on toiminut aktiivisesti monissa kansainvälisissä verkostoissa, kuten *eHealth for Regions* (terveysteknologia), *ERRIN* (Brysselin aluetoimistojen yhteistyöverkosto) ja *ERIAFF* (agrobiotalous). *Europe Direct* ja *Interreg Botnia Atlantica* -tiedotuspisteiden kautta on jaettu ajankohtaista tietoa maakunnan toimijoille.

Liiton yhteistyö jäsenkuntiensa kanssa on jatkunut tiiviinä. Kuntien luottamus- ja virkajohtoa on tavattu kunnallisjohdon kokouksissa ja kuntajohtajafoorumeissa sekä muissa verkostoissa. Liiton luottamushenkilöt osallistuivat aktiivisesti erilaisiin sidosryhmätapaamisiin ja edunvalvontaan niin Etelä-Pohjanmaalla kuin pohjalaismaakuntien yhteistoiminta-alueen (YTA) ja Länsi-Suomen maakuntien liittojen (WFA) tilaisuuksissa.

EU-asioihin liittyvää edunvalvontaa liitto hoitaa pääasiassa Länsi-Suomen Eurooppa-toimiston (WFEO) kautta. Toimistoa rahoittavat Etelä-Pohjanmaan liiton ohella Keski-Suomen liitto, Pohjanmaan liitto ja Satakuntaliitto. Yhteistyötä Brysselissä tehdään erityisesti Tampereen ja Pirkanmaan yhteisen EU-toimiston kanssa.

Etelä-Pohjanmaan liitto osallistui vuosina 2016–2019 monin tavoin pääministeri Sipilän hallituksen sote- ja maakuntauudistuksen toteuttamiseen. Uudistuksen valmistelu kuitenkin lopetettiin hallituksen jätettyä eronpyyntönsä maaliskuussa 2019. Eduskuntavaalien jälkeisen uuden hallituksen ohjelman mukaan sote-uudistusta viedään eteenpäin, mutta maakuntien liitot eivät ole tässä uudistuksessa mukana. Näin ollen liittojen toiminta jatkunee nykyisenkaltaisena ainakin lähivuodet. Liitto seuraa edelleen sote-uudistuksen valmistelua ja osallistuu mahdollisuuksien mukaan maakuntien uudistamista koskevien linjausten muodostamiseen.

Kokonaisuutena Etelä-Pohjanmaan liitto pystyi vuonna 2019 toteuttamaan toimintasuunnitelmansa tavoitteita hyvin lukuun ottamatta sote- ja maakuntauudistuksen kariutumisen mukanaan tuomia muutoksia. Myös liiton talous on kyetty säilyttämään vakaalla pohjalla. Tästä on hyvä jatkaa työtä entistä elinvoimaisemman Etelä-Pohjanmaan puolesta.

2 ETELÄ-POHJANMAAN KEHITYS LUKUINA

Etelä-Pohjanmaan väkiluku oli vuoden 2019 lopulla Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan 188 719 henkeä. Se on pienin lukema ajanjaksolla 1980–2019. Väkiluku väheni nyt seitsemäntenä peräkkäisenä vuonna, ja väestö kasvoi vain Seinäjoella ja Ilmajoella. Seinäjoen väestö lisääntyi 518 hengellä, mutta koko maakunnan väkiluku vähentyi 996 henkeä. Väestön vähentyminen oli määrällisesti suurinta Kauhavalla (-291 henkeä) ja suhteellisesti suurinta Lappajärvellä (-2,6 %).

Valtiovarainministeriö ennakoi taloudellisessa katsauksessaan 18.12.2019, että Suomen markkinahintainen bruttokansantuote vuonna 2019 kasvoi 1,6 prosenttia eli vähiten vuoden 2015 jälkeen.

Vuonna 2019 talouskasvua piti yllä erityisesti vienti, jonka Valtiovarainministeriö ennakoi kasvaneen 4,0 prosenttia edellisvuodesta. Vuoden 2019 kolmella ensimmäisellä neljänneksellä kokonaisvienti määrä kasvoi 4,8 prosenttia ja palveluviennin 10,5 prosenttia. Yksityisen kulutuksen kasvua tukivat ansiotason nousu sekä työllisyyden koheneminen.

Julkisen kulutuksen suurimmat erät koostuvat henkilöstökuluista sekä ostetuista tavaroista ja palveluista. Julkisesta kulutuksesta noin kaksi kolmasosaa koostuu kuntasektorin kulutuksesta, neljännes valtion ja loput sosiaaliturvarahastojen kulutuksesta. Kansantalouden tilinpidon neljännesvuositilastojen mukaan julkisten kulutusmenojen kasvu kiihtyi vuoden 2019 kolmen ensimmäisen neljänneksen aikana. Kulutuksen hintaa ovat nostaneet sovitut palkankorotukset sekä lomarahaleikkauksen päättyminen. Kuntasektorin kulutusta kasvatti muun muassa sosiaali- ja terveystalouden kysynnän kasvu.

Kokonaisinvestoinneista hieman alle 20 prosenttia on julkisia investointeja, joista runsas puolet koostuu kuntasektorin ja vajaa puolet valtion investoinneista. Julkisten investointien määrä kasvoi vuonna 2019 Valtiovarainministeriön arvion mukaan prosentin verran, ja kuntasektorin investointien kasvu jatkui nopeana. Kasvun taustalla oli muun muassa vilkas sote- ja koulurakentaminen.

Suomen työllisyys kääntyi jälleen kasvuun vuoden 2019 syksyllä alkuvuoden heikomman työllisyyskehityksen jälkeen. Työllisyysasteen trendi oli joulukuussa 2019 73,0 prosenttia, ja se oli prosenttiyksikön korkeampi kuin 12 kuukautta aiemmin.

Työvoiman saatavuus oli edelleen vuonna 2019 näkyvästi julkisessa keskustelussa. Elinkeinoelämän keskusliiton suhdannebarometrin 1/2020 mukaan ammattityövoiman puute tuotannon tai myynnin kasvun esteenä oli kuitenkin hieman helpottunut viimeisellä vuosineljänneksellä 2019 verrattuna tilanteeseen 12 kuukautta aiemmin. Kansallisesti työvoiman saatavuusongelmia oli suhteellisesti eniten kiinteistöpalveluiden, rakentamisen, tieto- ja viestintäpalveluiden sekä yksityisten sote-palveluiden toimialoilla. Vaasan vaalipiirin alue kärsii Suomessa pahimmin ammattityövoiman puutteesta. Vuosina 2018 ja 2019 alue on työvoiman saatavuudessa ollut neljännesvuosittaisissa vertailuissa joka kerta kahden ongelmallisimman alueen joukossa Suomessa.

Etelä-Pohjanmaan työttömyysaste aleni edelleen vuonna 2019. Se oli keskimäärin työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilaston mukaan 6,9 prosenttia eli 0,4 prosenttiyksikköä alempi kuin vuotta aiemmin. Maakunnassa oli keskimäärin työttömänä (mukaan lukien lomautetut) kuukausittain 5 895 henkeä, kun vuotta aiemmin heitä oli ollut 412 henkeä enemmän. Vuonna 2019 pienin keskimääräinen työttömyysaste oli Evijärvellä (4,9 %) ja suurin Soinissa (8,0 %).

Etelä-Pohjanmaan 15–64-vuotiaiden keskimääräinen työllisyysaste oli Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan 76,9 prosenttia, mikä oli Manner-Suomen korkein lukema. Koko maassa työllisyysaste oli 72,6 prosenttia. Etelä-Pohjanmaan työllisyysaste on nyt kahtena vuotena peräkkäin (2018 ja 2019) ylittänyt 75 prosentin tason. Työvoimatutkimuksen mukainen maakunnan työttömyysaste vuonna 2019 oli 4,4 prosenttia eli sama kuin edellisenä vuonna.

Tilastokeskus ja Kuntaliitto julkaisivat 5.2.2020 ennakoarvioita kuntien tilinpäätöksistä 2019 (mukaan ei ole kuntakonsernien tietoja). Tiedot voivat vielä muuttua merkittävästi. Tietojen mukaan kuntatalouden tila heikentyi voimakkaasti, joskaan tilanne ei näytä niin huonolta, kuin vuoden 2019 aikana arvioitiin. Myös Etelä-Pohjanmaalla kuntatalous heikentyi. Etelä-Pohjanmaalla 13 kuntaa teki negatiivisen tilikauden tuloksen vuonna 2019. Vuonna 2018 tällaisia kuntia oli 11 ja vuonna 2017 ei yhtään.

Etelä-Pohjanmaan kuntien verotulot ovat kansallisesti verrattuina pienet. Vuonna 2019 maakunnan kuntien yhteenlasketut verotulot olivat asukasta kohti 3 520 euroa eli Manner-Suomen toiseksi matalimmat. Edellisuuteen verrattuna verotulot nousivat asukasta kohti 3,1 prosenttia, kun Manner-Suomessa nousua oli 2,6 prosenttia. Kuntakohtaisesti verotulot olivat suurimmat Seinäjoella (4 062 euroa/asukas) ja matalimmat Soinissa (2 953 euroa/asukas), jossa ne jäivät ainoana kuntana alle 3 000 euron rajan. Asukasta kohti lasketut euromääräiset verotulot nousivat lähes kaikissa kunnissa. Vain Isojoella, Karijoella ja Ähtärissä ne laskivat. Verotulojen euromääräinen nousu asukasta kohti laskettuna oli suurin Vimpelissä, 230 euroa. Asukasta kohti lasketut verotulot laskivat eniten Karijoella, 153 euroa/asukas.

Etelä-Pohjanmaan kuntien yhteenlaskettu lainakanta asukasta kohti oli vuonna 2019 maakunnista kolmanneksi korkein, 4 346 euroa. Asukasta kohti laskettu lainakanta nousi Kainuuta lukuun ottamatta kaikissa maakunnissa. Etelä-Pohjanmaalla lainakanta oli korkein Seinäjoella, 5 300 euroa asukasta kohti. Myös Lapualla lainakanta ylitti 5 000 euron rajan, ollen 5 191 euroa. Matalin lainakanta oli Isojoella, 424 euroa/asukas. Asukasta kohti laskettu lainakanta nousi valtaosassa maakunnan kuntia, sillä vain Teuvalla, Soinissa ja Isojoella kunnan lainakanta alentui.

3 ETELÄ-POHJANMAAN LIITTO

3.1 Liiton perustehtävä

Etelä-Pohjanmaan liiton tehtävänä on perussopimuksen 3 §:n mukaan:

- huolehtia alueellaan maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitetusta maakuntasuunnitelman ja maakuntakaavan laadinnasta sekä muista maakuntakaavoitukseen liittyvistä tehtävistä,
- huolehtia aluepoliittisessa lainsäädännössä maakunnan liitoille määrättävistä tehtävistä,
- huolehtia muulla lainsäädännöllä määrättyistä tehtävistä, edunvalvonnasta ja jäsenkuntien sille antamista tehtävistä.

Kuntayhtymä harjoittaa tavoitteitaan tukevaa edunvalvonta-, koulutus-, kulttuuri-, palvelu-, tiedotus, tutkimus- ja suunnittelutoimintaa toimien koko maakuntaa hyödyttävässä yhteistyössä kuntien, seutukuntien, kuntayhtymien, muiden viranomaisten ja yhteistyötahojen kanssa.

3.2 Liiton toimielimet

3.2.1 Maakuntapäivät

Perussopimuksen 6 §:n mukaan maakuntapäivät pidetään joka neljäs vuosi kunnallisvaalien jälkeisenä vuonna vuoden alkupuoliskolla. Maakuntapäivät valitsi kokouksessaan 21.9.2017 Etelä-Pohjanmaan maakuntavaltuuston kaudelle 2017–2021.

3.2.2 Maakuntavaltuusto

Maakuntapäivät on valinnut Etelä-Pohjanmaan liiton maakuntavaltuuston jäseniksi ja heidän henkilökohtaisiksi varajäsenikseen toimikaudeksi 2017–2021 jäljempänä mainitut henkilöt. Maakuntavaltuuston toimikauden aikana tapahtunut muutos maakuntavaltuuston kokoonpanossa on to-dettu ao. kunnan kohdalla.

ALAJÄRVI (3)	Levijoki Antti-Kalle (Kesk.) Matokangas Anne (PS) Mäenpää Jari (Kok.)	Palmu Sari (Kesk.) Vistbacka Raimo (Sin.) Pitkänen Annika (Kok.)
ALAVUS (3)	Isoaho Raija (Kok.) Laitio Niina (Vihr.) Lamminmäki Jorma (Kesk.)	Kortesmäki Jari (Kok.) Anttila Lasse (Kesk.) Alasaari Tiina (Kesk.)
EVIJÄRVI (1)	Anttikoski Jari (Kesk.)	Kultalahti Terhi (Kesk.)

ILMAJOKI (4)	Hautamäki Pauliina (Kok.) Niemistö Esa (Sin.) Reinilä Johanna (SDP) Tuuri Timo (Kesk.)	Rahkola Helena (Kok.) Palmu Veli Jukka (PS) Ylisaukko-oja Matti (SDP) Niemelä Janne (Kesk.)
ISOJOKI (1)	Vainionpää Jukka (Kesk.)	Jaakkola Piia (Kesk.)
KARIJOKI (1)	Yliviitala Salla (Kesk.)	Hautaviita Timo (Kesk.)
KAUHAJOKI (4)	Einola Enni (SDP) Hakola Taija (Kok.) Hautala Lasse (Kesk.) Yli-Rahnasto Sami (Kok.)	Kuusisto Raija (SDP) Maunula-Craycroft Riitta (Kok.) Ylikoski Esa (Vih.) Rinta-Halkola Katri (Kok.)
KAUHAVA (5)	Kari Jorma (Kesk.) Kivikangas Emma (SDP) Kuoppala Helena (Kesk.) Mattila Risto (PS) Sankelo Janne (Kok.)	Hakala Teemu (Kesk.) Korpimäki Marja-Leena (SDP) Mäki-Fränti Tuula (Kesk.) Takala Tuija (PS) Heikkilä Ville-Pentti (Kok.)
KUORTANE (1)	Haapa-aho Anne (Kesk.)	Yli-Hynnilä Antti (Kesk.)
KURIKKA (6)	Ala-Nisula Rami (Kesk.) Hydén Markku (SDP) ~~Koivuniemi Kyösti (KD)~~ Markus Blommendahl 11.11.2019 alkaen Kujanpää-Mannila Mervi (Kesk.) Myllymäki Anna-Liisa (Kok.) Riippi Erkki (PS)	Mikkilä Juha (Kesk.) Penttilä Henry (Vas.) ~~Blommendahl Markus (KD)~~ Merja Latvala 9.12.2019 alkaen Nyysti Kaija (Kesk.) Ala-Käkelä Liisa (Kok.) Alkula Martti (PS)
LAPPAJÄRVI (1)	Löytömäki Elina (Kesk.)	Laasanen Juhani (Kesk.)
LAPUA (4)	Hella Pekka (Kesk.) Kangasluoma Riitta (PS) Lahtinen Helena (Kok.) Pöntinen Kai (Kok.)	Porre Juha (Kesk.) Riihimäki Marja-Liisa (Sin.) Laine Kari (KD) Hanna-Maria Kortesoja (Kok.)
SEINÄJOKI (16)	Heikkilä Aarne (SDP) Heinonen Kimmo (Kok.) Kivisaari Pasi (Kesk.) Knuuttila Antti (Vas.) Luhtala Jesse (Kok.) Karvonen Maarit (Kok.) nyk. Mikka- nen Mäkynen Jyrki (Kok.) Nummensalo Kati (KD) Nuottivaara Esa (Kesk.)	Penttilä Sirkka (SDP) ~~Ristilä Raimo (Kok.)~~ Mikko Aila 17.6.2019 alkaen Luotola Mikael (Kesk.) Perkiö Seppo (SDP) Kuisla Reima (Kok.) Ahokas Noora (Kok.) Karvonen Jani (Kok.) Rantanen Kimmo (KD) Korpela Jouni (Kesk.)

	Ojajärvi Tuomas (Vihr.) Ojaniemi Kati (Kesk.) Sihto Paula (Kesk.) Silver Joanna (SDP) Särmö Kati (Kok.) Västi Ritva (Kesk.) Ylinen Aki (Kesk.)	Rantasaari Henna (Vihr.) Flinkkilä Anne (Kesk.) Mäenpää Mervi (Kesk.) Koivusaari Helena (SDP) Keskinen Heikki (Kok.) Lehtimäki Suvi (Kesk.) Peltonen Jouko (Kesk.)
SOINI (1)	Källi Mikko (Kesk.)	Puronhaara Marja (Kesk.)
TEUVA (2)	Lehtimäki Esko (Kesk.) Mäntylä Anu (Kok.)	Kaleva Paula (Kesk.) Leppäniemi Jukka (Kok.)
VIMPELI (1)	Koivukoski Yrjö (Kesk.)	Laakso Marja-Leena (Kesk.)
ÄHTÄRI (2)	Kivinummi Niina (SDP) Pirttimäki Heimo (Kesk.)	Järvinen Tapio (SDP) Pusaa Elina (Kesk.)

Maakuntavaltuusto on valinnut toimikaudekseen 2017–2021 puheenjohtajaksi Kai Pöntisen Lapu-
alta sekä I varapuheenjohtajaksi Paula Sihdon Seinäjoelta ja II varapuheenjohtajaksi Arne Heikkilän
Seinäjoelta. Maakuntavaltuusto kokoontui tällä kokoonpanolla vuoden 2019 aikana kaksi kertaa
käsitellen 26 pykälää.

Maakuntavaltuusto valitsi valtuuston vaalilautakuntaan toimikaudekseen seuraavat jäsenet ja hen-
kilökohtaiset varajäsenet:

Jäsen

Esa Nuottivaara
Janne Sankelo
Niina Kivinummi
Riitta Kangasluoma
Kati Nummensalo

varajäsen

Jorma Lamminmäki
Taija Hakola
Antti Knuuttila
Anne Matokangas
Kyösti Koivuniemi

Vaalilautakunnan puheenjohtajaksi valittiin Esa Nuottivaara ja varapuheenjohtajaksi Janne Sankelo.

3.2.3 Tarkastuslautakunta

Valtuusto on kokouksessaan 9.10.2017 valinnut toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja ta-
louden tarkastuksen järjestämiseksi tarkastuslautakuntaan seuraavat jäsenet ja henkilökohtaiset
varajäsenet:

Varsinainen jäsen

Hella Pekka (puheenjohtaja)
Kultanen Paula

henkilökohtainen varajäsen

Kujanpää Jarmo
Koivukoski Yrjö

Västi Ritva (varapuheenjohtaja)
Myllymäki Anna-Liisa
Keski-Hyynilä Reijo

Potka-Soininen Tuulia
Keski-Valkama Pauli
Hydén Markku

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja on Pekka Hella ja varapuheenjohtaja Ritva Västi. Valittu lautakunta vastaa koko vuoden 2019 tarkastuksesta.

Lautakunta vastaa liiton hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä sekä arvioi valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista. Lisäksi lautakunta valvoo, että kuntayhtymän tilintarkastus toteutetaan hyvän kunnallisen tilintarkastustavan edellyttämällä tavalla. Maakuntavaltuuston valitsemana tilintarkastusyhteisönä on toiminut BDO Audiator Oy.

Tarkastuslautakunta on arvioinut maakuntavaltuuston asettamien taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista. Lautakunta on toteuttanut arvioinnin laaditun vuosisuunnitelman mukaisesti. Vuoden 2019 aikana lautakunta kokoontui yhteensä neljä kertaa.

3.2.4 Maakuntahallitus

Maakuntavaltuusto 2017–2021 valitsi 9.10.2017 toimikaudekseen maakuntahallitukseen seuraavat jäsenet ja henkilökohtaiset varajäsenet:

Varsinainen jäsen

Anttila Lasse
Manninen Anneli
Mäki-Hakola Pertti
Aittoniemi Pirjo
Harjunpää Arja
Joensuu Jukka
Katajamäki Anu
Koskela Anna-Maija
Koskinen Eila
Kurvinen Antti
Matintupa Jukka-Pekka
Pajulammi Martti
Sillanpää Markku

Henkilökohtainen varajäsen

Rajalahti Heli
Raitanen Hilka
Tuomikoski Timo
Flinkkilä Anne
Tapanainen Tarja
Koskinen Pekka
Renko Anna-Maija
Kujanpää-Mannila Mervi
Silver Joanna
Perälä Ari
Parkkonen Voitto
Nuottivaara Esa
Laasanen Juhani

Maakuntahallituksen puheenjohtajaksi valittiin Lasse Anttila, I varapuheenjohtajaksi Anneli Manninen ja II varapuheenjohtajaksi Pertti Mäki-Hakola.

3.2.5 Kulttuurilautakunta

Maakuntavaltuusto 2017–2021 valitsi 9.10.2017 toimikaudekseen kulttuurilautakuntaan seuraavat jäsenet ja henkilökohtaiset varajäsenet:

Varsinainen jäsen

Tuomisto Ari-Matti
Ylä-Autio Ilmari
Aro Jorma
Hautala Milla
Hautanen Raimo
Korpela Juho
Kuusisto Raija
Mantere Henna nyk. Hautala
Mantere Otto
Mäki-Neste Mervi
Panttila Eliisa
Raittila Sirpa
Valkeus Leena

Henkilökohtainen varajäsen

Vuorenmäki Tero
Hirsimäki Riku
Pasanen Jukka
Lammela Johanna
Lahdenperä Tuomas
Ahopelto Siiri
Heikkinen Ritva-Leena
Mattila Marita
Välimäki Usko
Sippola Henni
Rinta-Halkola Katri
Leppinen Minna
Laasala Kari

Kulttuurilautakunnan puheenjohtajaksi maakuntavaltuusto valitsi Ari-Matti Tuomiston ja varapuheenjohtajaksi Ilmari Ylä-Aution.

Kulttuurilautakunta kokoontui vuonna 2019 kahdeksan kertaa ja käsitteli 88 pykälää.

3.2.6 PK-neuvottelukunta

Etelä-Pohjanmaalla on toiminut vuodesta 2005 saakka maakuntahallituksen asettama PK-neuvottelukunta, jonka toiminnan tarkoituksena on välittää elinkeinoelämän näkemyksiä aluekehitysohjelmien toteuttamiseen, toimia vaikutuskanavana ja luoda maakuntatasolla yhteyksiä yritysten ja julkisen sektorin välille.

Maakuntahallitus asetti 23.10.2017 nykyisen kunnallisvaalikauden mukaisen PK-neuvottelukunnan, johon Etelä-Pohjanmaan Yrittäjät, Etelä-Pohjanmaan Kauppakamari ja Etelä-Pohjanmaan liitto ovat nimenneet edustajansa. Pysyväksi asiantuntijaksi on kutsuttu Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen johtaja.

PK-neuvottelukunnan kokoonpano vuonna 2019 oli seuraava:

Lasse Anttila, puheenjohtaja, Etelä-Pohjanmaan liitto
Jukka Joensuu, Etelä-Pohjanmaan liitto
Anneli Manninen, Etelä-Pohjanmaan liitto
Jukka-Pekka Matintupa, Etelä-Pohjanmaan liitto
Anne Niemi, Etelä-Pohjanmaan Yrittäjät
Kati Pasto, Etelä-Pohjanmaan Yrittäjät
Seija Ojajärvi, Etelä-Pohjanmaan Yrittäjät

Juha-Matti Aronen, Etelä-Pohjanmaan kauppakamari
Juha Palonen, Etelä-Pohjanmaan kauppakamari
Mikko Isoniemi, Etelä-Pohjanmaan kauppakamari
Johanna Kankaanpää, MTK Etelä-Pohjanmaa
Mika Soininen, Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus

PK-neuvottelukunnan asiantuntijajäsenenä/sihteeristönä ovat toimineet Heikki Risikko Etelä-Pohjanmaan Yrittäjistä, Pertti Kinnunen ja Petra Piironen Etelä-Pohjanmaan kauppakamarista, Kari Rintala Business Finlandista, Kari Välimäki ja Riikka Ylikangas ELY-keskuksesta sekä maakuntajohtaja ja aluekehitysjohtaja Etelä-Pohjanmaan liitosta.

Pk-neuvottelukunta kokoontui vuonna 2019 kaksi kertaa. Vuoden 2019 aikana neuvottelukunta käsittelee muun muassa seuraavia asioita: Pk-yritysbarometrit – pk-yritysten toiminta ja taloudellinen toimintaympäristö Etelä-Pohjanmaalla, MTK-Etelä-Pohjanmaan ajankohtaiset asiat, Vietnam yhteistyö, Viexpon toiminta Etelä-Pohjanmaalla sekä teknologiateollisuuden tilanne ja näkymät Etelä-Pohjanmaalla.

3.2.7 Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR)

MYR:ää koskevat säädökset on koottu lakiin alueiden kehittämisestä ja rakennerahastotoiminnan hallinnoinnista (7/2014). MYR on alueen kehittämiseen vaikuttavien suunnitelmien ja sopimusten sekä kansallisten ja Euroopan unionin osarahoittamien ohjelmien toimeenpanon yhteensovittamista varten perustettu yhteistyöelin. Lisäksi MYR hyväksyy maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelman ja maaseutuohjelman alueelliset rahoituslinjaukset.

MYR asetetaan kunnallisvaalikausittain. Kuluvalle kunnallisvaalikaudella MYR:ssä ovat edustettuina Etelä-Pohjanmaan liitto ja sen jäsenkunnat (8 edustajaa + puheenjohtaja), valtionhallintoon kuuluvat organisaatiot (6 edustajaa) sekä alueen kehittämisen kannalta tärkeimmät järjestöt ja muut tahot (9 edustajaa). Puheenjohtajaksi nimettiin Pauli Talvitie Kuortaneelta. MYR:n esittelijänä toimii maakuntajohtaja.

MYR:n kokoonpano vuoden 2019 lopussa oli seuraava:

Edustaja Maakunnan liitto ja jäsenkunnat:

Pauli Talvitie, puheenjohtaja
Kari Homi, 1. varapuheenjohtaja
Juha-Pekka Keisala
Jaakko Niemistö
Terhi Kultalahti
Irma Petäjävirta
Liisa Lähdesmäki
Martti Alkula
Aarne Heikkilä

Henkilökohtainen varaedustaja

Olli-Pekka Hietamäki
Karri Kallio
Hannele Aho
Hanna Holtinkoski
Harri Hänninen
Heikki Koskimies
Kyllikki Anttila
Tapio Pihlaja
Jukka-Pekka Matintupa

Valtion viranomaiset ja muut valtionhallintoon kuuluvat organisaatiot:

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus:

Mika Soininen, 2. varapuheenjohtaja	Marjut Leppänen
Ritva Rintapukka	Hanna Mäkimantila
Aulis Rantala	Anders Östergård

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus:

Johanna Latvala	Leena Foudila

Suomen metsäkeskus:

Yrjö Ylkänen	Riitta Koivukoski

Business Finland:

Kari Rintala	Jarkko Piirto

Muut alueen kehittämisen kannalta keskeiset tahot:

SAK:

Jari Kivimäki	Ville Korpinen

Akava:

Tapani Tarri	Kari Hongisto

STTK:

Marita Säynäjoki	Jarmo Latvala

MTK-Etelä-Pohjanmaa:

Johanna Kankaanpää	Sami Yli-Rahnasto

Etelä-Pohjanmaan Yrittäjät ry:

Heikki Rinta-Rahko, 3. varapuheenjohtaja	Anne Niemi

Etelä-Pohjanmaan Kauppakamari:

Petra Piironen	Pertti Kinnunen

Etelä-Pohjanmaan korkeakoulutoimijat:

Elina Varamäki	Olli-Pekka Viinamäki

ProAgria

Henri Honkala	Arja Talvilahti

LEADER-ryhmät

Paavo Mattila	<i>Eteläpohjalaiset Kylät ry</i>

Heikki Korkealaakso

Pysyvät asiantuntijat

Erkki Välimäki, Seinäjoen kaupunki

MYR kokoontui vuoden 2019 aikana neljä kertaa.

3.2.8 Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö

Sihteeristön tehtävänä on hoitaa MYR:n asioiden valmistelu-, esittely- ja täytäntöönpanotehtäviä. Lisäksi sihteeristö seuraa maakunnan alueella valmisteltavia eri rahasto-ohjelmien hankkeita ja raportoi niistä MYR:lle. Sihteeristön puoltokäsittelyyn tuodaan kaikki rakennerahasto-ohjelman Etelä-Pohjanmaan rahoituskehiksestä rahoitettavaksi esitettävät hankehakemukset. Maaseuturahaston hankehakemukset ja muun muassa kansalliset AIKO-hankkeet tuodaan sihteeristölle tiedoksi.

Sihteeristön puheenjohtajana toimii maakuntajohtaja. Sihteeristön kokoonpano oli vuoden 2019 lopussa seuraava:

Taho	Jäsen	Varajäsen
Etelä-Pohjanmaan liitto	Asko Peltola, pj.	
Etelä-Pohjanmaan liitto	Heli Seppelvirta, vpj.	
ELY-keskus	Ritva Rintapukka	Hanna Mäkimantila
ELY-keskus	Kari Välimäki	Riikka Ylikangas
ELY-keskus	Johanna Latvala	Merja Enlund
ELY-keskus	Leena Foudila	Hilkka Huhtamäki
Business Finland	Jarkko Piirto	Kari Rintala
Etelä-Pohjanmaan liitto	Outi Mäki	
Etelä-Pohjanmaan liitto	Kirsi Pajula	
Etelä-Pohjanmaan liitto	Heli Rintala, sihteeri	
Asiantuntijajäsenet:		
Leader-ryhmät	Mervi Niemi-Huhdanpää	Paula Erkkilä
Pirkanmaan liitto	Elina Hykkönen	
ELY-keskus	Hannele Kekäläinen	

MYR:n sihteeristö kokoontui vuonna 2019 viisi kertaa.

3.3 Liiton toimisto

Liiton toimisto toimii luottamushenkilöhallinnon alaisuudessa maakuntajohtajan johdolla. Liiton ydintehtävät ovat vuoden 2019 loppuun saakka jakautuneet kuuteen tehtäväalueeseen (vuoden 2020 alusta lukien toimitaan neljän vastuualueen pohjalta):

- Aluekehitys (1.1.-30.4. vs. aluekehitysjohtaja Heli Rintala ja 1.5.-31.12. aluekehitysjohtaja Heli Seppelvirta)
- Edunvalvonta ja viestintä (1.1.-31.5. vs. maakuntajohtaja Antti Saartenoja ja 1.6.-31.12. maakuntajohtaja Asko Peltola)

- Hallinto (hallintojohtaja Jari Iso-Koivisto)
- Kansainvälistyminen (kansainvälistymis- ja kulttuurijohtaja Marjatta Eväsoja)
- Kulttuurin kehittäminen (kansainvälistymis- ja kulttuurijohtaja Marjatta Eväsoja)
- Maakuntasuunnittelu (1.1.-31.5. vs. suunnittelujohtaja Markus Erkkilä ja 1.6.-31.12. suunnittelujohtaja Antti Saartenoja)

Vuoden ensimmäisen puoliskon osalta henkilökunta on toiminut maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelutehtävissä seuraavasti, maakuntajohtaja Asko Peltola valmistelujohtajana 100 %, aluekehitysjohdaja Heli Seppelvirta muutosjohtajana 60-80 %, tiedottaja Hanne Rantala 100 % viestinnän vastuuvastavalmistelijana ja Antti Saartenoja 20 %.

Toimiston johtoryhmän muodostivat eri tehtäväalueiden johtajat sekä johdon assistenttina toimiva hallintosuunnittelija ja tiedottaja. Toimistossa työskentelee 32 henkilöä (31.12.2019), joista 22 on vakinaisessa työ-/virkasuhteessa. Henkilöstö tekee työtään maakuntavaltuuston ja -hallituksen linjausten mukaisesti.

3.3.1 Aluekehitys

Maakuntien liitot vastaavat aluekehittämisen strategisesta kokonaisuudesta omalla alueellaan. Tehtäväalueella valmistellaan muun muassa pitkän tähtäimen maakuntasuunnitelma ja kunnanvaltuustokausittain laadittava maakuntaohjelma. Asiakirjat laaditaan laajassa yhteistyössä kuntien ja muiden alueen kehittämiseen osallistuvien tahojen kanssa.

Maakuntaohjelman toteutumista seurataan vuosittain laadittavalla seurantaraportilla, jonka tuottaman tiedon perusteella voidaan myös uudelleensuunnata kehittämistoimenpiteitä. Aluekehityksen tehtäväalueelta koordinoidaan maakunnallista tulevaisuustyötä. Tämä tarkoittaa keskeisimpien tarkasteltavien ilmiöiden valintaa, tiedontuotantoa, osallistamista ja laajaa keskustelua. Olennaista on myös ajantasaisen osaamisen ja elinkeinoelämän tilannekuvan ylläpitäminen. Tehtäväalueella on maakunnallisen tulevaisuusryhmän vetovastuu sekä Pk-neuvottelukunnan kokousten valmistelu.

Maakuntaohjelman käytäntöön viemisessä keskeisessä roolissa ovat eri EU-osarahoitteiset ohjelmat. Suurin ohjelma on maaseudun kehittämisohjelma, jonka tukia myönnetään Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen ja paikallisten Leader-ryhmien kautta. Etelä-Pohjanmaan liiton kautta hankkeille kannaavoidsaan Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) rahoitusta ja jossain määrin kansallista kehittämisrahoitusta. Näiden rahoitushakemusten käsittely, päätösten valmistelu ja hankkeiden ohjaus niiden eri vaiheissa ovat aluekehityksen tehtäväalueelle kuuluvia työtehtäviä. Eri rahoitusohjelmien toimenpiteitä sovitetaan yhteen maakunnan yhteistyöryhmässä (MYR) ja sen sihteeristössä, joiden asioiden valmisteluvastuu on myös aluekehityksen tehtäväalueella. Etelä-Pohjanmaan liitto toimii valtakunnallisen SEUTUaiko-ohjelman (seutukaupunkiverkoston hankkeita) rahoittajaviranomaisena.

Aluekehittämisen tehtäväalue on aktiivisesti mukana aluekehittämiseen liittyvässä lainsäädäntövalmistelutyössä. Lisäksi keskeinen tehtävä on uuden EU-ohjelmakauden 2021-2027 valmistelu, johon tehtäväalueen resursseja painotetaan Etelä-Pohjanmaan rahoitusasemien vahvistamiseksi.

3.3.2 Edunvalvonta ja viestintä

Tehtäväalueella hoidetaan liiton sisäistä ja ulkoista viestintää. Viestintää suunnitellaan, kehitetään ja toteutetaan kokonaisuutena yhteistyössä liiton muiden tehtäväalueiden kanssa. Kohderyhmiä ovat luottamushenkilöt, jäsenkunnat, kuntayhtymät, muut rahoittajaviranomaiset ja maakunnan kehittäjäorganisaatiot, valtionhallinto, tiedotusvälineet sekä maakunnan yritykset ja asukkaat. Tehtäväalueella hoidetaan myös kunnallishallintoon ja erityisesti kunta- ja aluetalouteen sekä julkisen hallinnon kehittämiseen ja maakunnan kehittämistavoitteiden edistämiseen liittyviä asioita.

3.3.3 Hallinto

Hallinnon tehtäväalue huolehtii liiton yleishallintoon ja päätöksentekoon, talous- ja henkilöstöhallintoon sekä toimistopalveluihin ja tietotekniikan käyttöön liittyvistä tehtävistä. Pyrkimyksenä on varmistaa tukipalvelujen toimivuus siten, että muut tehtäväalueet pystyvät mahdollisimman tehokkaasti toteuttamaan maakuntavaltuuston ja -hallituksen niille asettamat tavoitteet.

3.3.4 Kansainvälistyminen

Kansainvälistymisen tehtäväalue toimii asiantuntijana kooten maakunnan kuntia ja toimijoita yhteen ja tukien niiden kansainvälistymistä. Tehtäväalueen tärkeimpiä asiakokonaisuuksia ovat kansainvälistymisen toimintaohjelman täytäntöönpano ja toteutumisen seuranta, kansainvälisen hanketoiminnan rahoitusmahdollisuuksista tiedottaminen ja toimijoiden tukeminen hakuprosesseissa, aluekehitysviranomaisen osallistumista edellyttävien kansainvälisten hankkeiden hakeminen ja toteuttaminen, kansainvälisten yhteistyöverkostojen luominen ja ylläpito sekä osallistuminen kansainvälisten järjestöjen ja ystävyyssalueiden toimintaan. Tehtäväalue vastaa EU-tietokeskuksesta/Europe Direct- toiminnasta Etelä-Pohjanmaalla ja toimii Botnia-Atlantica -kontaktipisteenä.

3.3.5 Kulttuurin kehittäminen

Kulttuurin tehtäväalue toimii maakunnan kulttuurin suunnannäyttäjänä ja puolestapuhujana, jakaa käytäntöjä ja konsepteja, pitää kulttuuritoimijat ajan tasalla, kehittää ja kouluttaa, kansainvälistää ja verkottaa. Kulttuurin tehtäväalue koordinoi maakunnallisen kulttuuri-, kirjasto- ja museotoimen sekä kotiseutu- ja perinnetyön kehittämistä. Se seuraa, arvioi ja edistää maakunnan sivistyselämän, kulttuurin ja taiteen kehitystä sekä niitä koskevaa koulutus- ja tutkimustoimintaa.

Tehtäviin kuuluvat myös kuntien, maakuntien, kulttuurialan viranomaisten ja järjestöjen välisen yhteistyön edistäminen, kansainväliset yhteistyöverkostot, projektit ja kulttuurivaihto sekä kulttuuriin

liittyvä rahoitusneuvonta, edunvalvonta ja viestintätehtävät. Lisäksi tehtäväalue vastaa kulttuurilautakunnan toiminnan organisoinnista.

3.3.6 Maakuntasuunnittelu

Maakuntasuunnittelun tehtäväalue vastaa maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesta maakuntakaavoituksesta ja muusta maakunnallisesta alueiden käytön suunnittelusta sekä aluekehityslain mukaisesta liikennejärjestelmäsuunnittelusta Etelä-Pohjanmaalla.

Tehtäväalue edistää kestävän aluerakenteen ja toimivan liikenneympäristön toteutumista edunvalvonnalla ja edistämällä kuntien alueidenkäytön suunnittelua. Lisäksi tehtäväalue osallistuu yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa tehtävään työhön ympäristön hyvän tilan saavuttamiseksi ja luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi.

Tehtäväalueella valmistellaan kaavoitukseen ja yhdyskuntateknisiin kysymyksiin liittyvät viranomaislausunnot. Tehtäviä toteutetaan yhteistyössä kuntien ja valtion viranomaisten kanssa.

3.3.7 Maakunta- ja sote-uudistus

Etelä-Pohjanmaan liitto vastasi toukokuusta 2016 alkaen kevääseen 2019 saakka valtiovarainministeriön ja sosiaali- ja terveysministeriön yhteisesti antaman ohjeistuksen mukaisesti Etelä-Pohjanmaan maakunta- ja sote-uudistuksen esivalmistelusta ja siihen valtiolta saatavan rahoituksen käytöstä. Uudistuksen valmistelu perustui Sipilän hallitusohjelmassa toukokuussa 2015 tehtyihin kirjauksiin sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksesta. Maakunnallinen valmistelu jouduttiin lopettamaan keväällä 2019 pääministeri Juha Sipilän jätettyä hallituksensa eronpyynnön ja valtakunnallisen valmistelun päättyttyä.

Uudistuksen kariuduttua liiton velvoitteeksi jäi dokumentoida valmistelu sekä tehdä valtiovarainministeriölle sen ohjeiden mukainen selvitys esivalmistelurahoituksen käytöstä. Maakuntahallitus hyväksyi joulukuussa 2019 valmistelun loppuraportin sekä valtuutti liiton toimiston palauttamaan valtiovarainministeriölle käyttämättä jääneen valtionosuuden (noin 217 000 euroa).

4 SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Maakuntahallitus toteaa, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta maakuntaliitossa on järjestetty asianmukaisella ja riittävällä tavalla. Maakuntahallitus perustaa kantansa seuraaviin seikkoihin:

- Liiton säännöt ja ohjeet ovat ajan tasalla
- Liiton lakisääteiset tehtävät on suoritettu lakeja ja säädöksiä noudattaen
- Sisäinen valvonta on liitossa osana päivittäistä johtamista niin, että asioiden valmistelu, työnjako ja prosessit toimivat asetettujen ohjeiden ja sääntöjen mukaisesti
- Ohjeita ja toimintatapoja pyritään jatkuvasti kehittämään, jotta toimintaan liittyvät riskit pysyttäisiin minimoimaan

Sisäisen valvonnan käytännön toteutuksen osalta ei ole havaittu puutteita kuluneella tilikaudella. Pyrkimyksenä on jatkuvasti kontrolloida liiton toimintaa seuraamalla tavoitteiden toteutumista, seuranta- ja raportointikäytäntöjä sekä varmistaa tehtäväalueiden oman sisäisen valvonnan toimivuus.

Henkilöriskien osalta liitossa on varahenkilöjärjestelmä, jota on pyritty edelleen parantamaan. Toisaalta liiton henkilöstömäärä on niin pieni, että toimintojen haavoittuvuuden riski on aina olemassa pitkien poissaolojen aikana.

Maakuntahallitus on hyväksynyt liiton tietoturvapoliittiset linjaukset ja linjausten mukaisen toiminnan turvaamiseksi liitolla on käytössä tietoturvasuunnitelma ja tietoturvaohje, jotka ohjaavat tietoturvaan liittyviä käytäntöjä. Tietosuoja-asetuksen toimeenpanoon liittyvät toimet on liitossa hoidettu asianmukaisesti.

Liiton sopimuksiin liittyviä riskejä pyritään kontrolloimaan ennakoivasti ja voimassaoloaikana.

Liitolla ei ole päätoimista sisäistä tarkastajaa. Sisäisen tarkastuksen laajuus on suhteutettu liiton toiminnan laajuuteen. Kuluneella tilikaudella sisäinen tarkastus ei ole havainnut olennaisia virheitä liiton toiminnassa.

5 STRATEGISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Liitto on määrittänyt toimintakaudelle 2019–2020 alla olevat strategiset tavoitteet, joiden toteutumisesta raportoidaan sekä maakuntavaltuustolle että -hallitukselle.

1) edistää maakuntaohjelman toteutumista toimimalla tiiviissä vuorovaikutuksessa kuntien, maakunnan ja kansallisten toimijoiden kanssa

Mittari / seurantatapa 2019:

- rahoittajien käytettävissä olevien rahoitusohjelmien ja kehittämistoimenpiteiden yhteensovitus MYR:ssä sekä strategisen vaikuttamisen kärkien toteutumisen edistäminen
- liiton kohdentamien EAKR- ja kansallisten rahoitusresurssien täysimääräinen hyödyntäminen ja hankkeiden tuloksista tiedottaminen eri viestintäkanavissa
- raportointi maakuntavaltuustolle, maakuntahallitukselle ja maakunnan yhteistyöryhmälle maakuntaohjelman toteutumisesta

Arvio toteutumisesta:

- MYR:n ja MYR:n sihteeristön kokouksissa on käsitelty rakennerahasto-ohjelman ja maaseutuohjelman toteutumistilannetta säännöllisesti kahdesti vuodessa. Lisäksi on käsitelty erikseen muun muassa kansainvälistymiseen, TKI-toimintaan ja osaavan työvoiman saatavuuteen liittyviä teemoja ja pohdittu näiden haasteisiin ratkaisuvaihtoehtoja ja tarvittavia toimenpiteitä. Teemat liittyvät keskeisesti Etelä-Pohjanmaan strategiaan kärkiin. Uuden EU-ohjelmakauden 2021–2027 valmistelua tärkeimpien rahoitusohjelmien sisältöjen ja myös yhteensovituksen näkökulmasta on käsitelty jokaisessa MYR:n kokouksessa.
- Etelä-Pohjanmaan liitolla on kuluvalle ohjelmakaudella ollut käytettävissä EAKR-rahoitusta 10,4 miljoonaa euroa. Tästä on vuoden 2019 loppuun mennessä rahoituspäätöksiin sidottu noin 86 prosenttia. Kansallinen Etelä-Pohjanmaan AIKO-rahoitus on käytetty kokonaisuudessaan. Etelä-Pohjanmaan liitto sai vuonna 2019 valtakunnallisen erityistehtävän osaavan työvoiman saatavuuteen liittyvien seutukaupunkihankkeiden rahoittajana. Tämä rahoitus, yhteensä kolme miljoonaa euroa, on jaettu avoimen hankehaun perusteella valituksi tulleille hankkeille. Liiton rahoittamien hankkeiden tuloksista on resurssien sallimissa rajoissa tiedotettu liiton nettisivuilla Kuukauden hanke -sarjalla, sosiaalisessa mediassa sekä Pro Etelä-Pohjanmaa -uutiskirjeessä. Hanketoteuttajille on järjestetty viestintään liittyvä työpaja yhdessä rahoittajien kanssa Länsi-Suomen alueella.
- Maakuntavaltuustolle, maakuntahallitukselle ja maakunnan yhteistyöryhmälle on avattu Etelä-Pohjanmaan innovaatiotoiminnan tilannekuvaa. Varsinainen ko-koava maakuntaohjelman toteutumiseen liittyvä seurantaraportti laaditaan

vuoden 2020 keväällä, sillä silloin on käytettävissä muun muassa Etelä-Pohjanmaan rakennerahastojen vaikuttavuuden arviointiselvitys.

2) uudistaa maakuntakaavaa laatimalla täydentäviä vaihekaavoja

Mittari / seurantatapa 2019:

- vaihemaakuntakaava III, kaavan lainvoimaisuuden saaminen
- vaihemaakuntakaava II:n muutos, kaavan hyväksyminen maakuntavaltuustossa
- raportointi maakuntakaavoituksen tilanteesta maakuntavaltuustolle vuosittain
- kokonaismaakuntakaavan uudistamisvalmiuden parantaminen taustaselvityksiä tuottamalla

Arvio toteutumisesta:

- Maakuntahallitus hyväksyi 25.3.2019 § 28 Vaasan hallinto-oikeudelle annetun lausunnon vaihemaakuntakaava III:n hyväksymispäätöksestä oikeudelle jätettyihin valituksiin. Hallinto-oikeus ei saanut asiaa käsiteltyä vuoden 2019 aikana.
- Vaihemaakuntakaava II:n muutos hyväksyttiin maakuntavaltuustossa 2.12.2019.
- Maakuntavaltuustolle raportointi maakuntakaavoituksen tilanteesta 2.12.2019.
- Kokonaismaakuntakaavan uudistamisen valmiutta parannettiin tuottamalla uutta inventointitietoa maakunnallisesti merkittävästä rakennetusta ympäristöstä. Lisäksi vuoden aikana valmistui maakunnallinen ampumarataselvitys.

3) lisää ennakointi- ja tulevaisuustyön vaikuttavuutta pitkäjänteisen kehittämisen, päätöksenteon ja edunvalvonnan perustana

Mittari / seurantatapa 2019:

- maakunnallisen tulevaisuustyön uudistaminen, aktiivisen vuoropuhelun lisääminen ja ennakkoinnin vuosikellon suunnittelu yhteistyössä sidosryhmien kanssa
- innovaatiotoiminnan tilannekuvan valmistelu ja sen yhteinen tulkinta sekä hyödyntäminen mm. edunvalvonnassa
- maakunnallisen tulevaisuusfoorumin järjestäminen

Arvio toteutumisesta:

- Tulevaisuustyön uudistettu toimintatapa otettiin käyttöön vuoden 2019 alusta. Tarkasteltaviksi ilmiöiksi valittiin vuonna 2019 väestökehitys sekä osaaminen ja koulutus. Näistä teemoista on tuotettu tietoa, teemoja on analysoitu ja viety päätöksentekijöiden keskusteluun. Teemoista on järjestetty tulevaisuusfoorumeita sekä käyty julkista keskustelua myös tiedotusvälineissä.
- Innovaatiotoiminnan tilannekuvaa ja muuta maakunnan toimintaympäristöön liittyvää tarkastelua on tehty runsaasti. Yhteisen tilannekuvan muodostamiseksi tilannekuvaa on esitelty eri sidosryhmissä ja tilaisuuksissa.
- Maakunnallisen tulevaisuusryhmän arvion mukaan tulevaisuustyöhön on tullut systemaattisuutta ja syvyyttä. Julkinen keskustelu valituista teemoista on lisääntynyt. Yhteinen tilannekuva on vahvistunut ja edunvalvontaan on tullut ryhtiä

tilannekuvan myötä. Vuorovaikutus tulevaisuustyössä maakunnan sisällä on vahvistunut ja yhteyksiä keskushallintoon on tiivistetty. Työskentelytapa on ollut osallistava. Valitulla toimintamallilla työskentelyä kannattaa jatkaa.

4) edistää liikennejärjestelmäsuunnitelmaan (LJS) kirjattuja kehittämistoimenpiteitä

Mittari / seurantatapa 2019:

- LJS suunnitelman uudistaminen
- liikennejärjestelmän kehittämiseen kohdistuva edunvalvonta tapaamisten, tietotuotannon, tiedonvälittämisen, hankkeiden ja työryhmien kautta, mukaan lukien joukkoliikenne ja alemman asteen tieverkko,
- valtatie 19 yhteysvälin Seinäjoki-Lapua ja kantatie 67 yhteysvälin Seinäjoki-Kurikka liikenteen turvallisuutta ja välityskykyä parantavien toimenpiteiden edistäminen
- Valtatie 3 kehittäminen pitkämatkaisen liikenteen runkoverkkona
- pääradan ja erityisesti Seinäjoki-Tampere-ratayhteyden palvelutason parantamiseen tähtäävien selvitysten ja suunnitelmien tuottaminen

Arvio toteutumisesta:

- Etelä-Pohjanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelman uudistaminen ei edennyt suunnitellusti. Työ siirtyy vuodelle 2020.
- Edunvalvontaa vietiin eteenpäin etenkin Päärataryhmän, Länsi-Suomen liikennestrategiatyön, valtatie 3 eduskuntaverkoston ja Etelä-Pohjanmaan liiton omien toimenpiteiden kautta.
- Valtatie 19, Seinäjoki-Lapua yhteysvälin tiesuunnittelu- ja kaavoitustilanne on 1. vaiheen osalta toteutusvalmiudessa. Ykkösvaihe tarkoittaa Atrian eritasoliittymän parantamista sekä Hipin ja Jouttikallion ohituskaistaosuuksia. Hankkeita on esitelty muun muassa liikenne- ja viestintäministeri Sanna Marinille 27.11.2019. Lopullisia päätöksiä 14,3 me investoinnille ei saatu. Kantatie 67 yleissuunnittelu välillä Seinäjoki-Ilmajoen keskusta on saanut rahoituksen. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksella oli vaikeuksia suunnittelutyön aloittamisessa.
- Valtatielle 3 osoitettiin vuoden aikana valtion budjetista merkittäviä määrärahoja. Tärkeimpänä Hämeenkyrön ohitustielle osoitettu 64 miljoonaa euroa. Lisäksi Juustoportin risteyksen kehittämiseen osoitettiin 100 000 euroa.
- Pääradan osalta tärkeimpänä tuloksena oli Seinäjoki-Tampere radan turvalaitteisiin osoitettu 70 miljoonaa euroa. Vuoden aikana valmistui myös Väyläviraston teettämä Tampere-Seinäjoki tarveselvitys.

5) tukee Etelä-Pohjanmaan kansainvälistymistä ja edistää suoran EU-rahoituksen hyödyntämistä maakunnan toimijoiden keskuudessa

Mittari / seurantatapa 2019:

- kansainvälistymisen toimintaohjelman päivittäminen ja jalkauttaminen
- kansainvälisen rahoituksen kolminkertaistaminen ohjelmakaudella 2014–2020
- hakemukset, joissa liitto on hankekumppanina tai päätoteuttajana

- tapaamiset kansainvälisten toimijoiden ja verkostojen puitteissa mukaan lukien Länsi-Suomen Eurooppa-toimisto (WFEO)
- toiminta ystävyysalueiden, erityisesti uusien alueitten kanssa
- Etelä-Pohjanmaan liitolta valmistelutukea (rahoitus, neuvonta ja konsultointi) saaneiden kansainvälisten hankkeiden lukumäärä

Arvio toteutumisesta:

- Etelä-Pohjanmaan kansainvälistymisen toimintaohjelma ”Elinvoimaa kansainvälisyydestä” hyväksyttiin maakuntahallituksessa 23.9.2019. Toimintaohjelma jalkautetaan kevään 2020 aikana kuntakohtaisissa luottamushenkilö- ja virkamies-tapaamisissa sekä esittelemällä sitä eri sidosryhmille.
- Vuoden 2019 lopulla Etelä-Pohjanmaalle myönnetty kansainvälinen TKI-luonteinen hankerahoitus muun muassa Interreg- ja Horizon 2020 -ohjelmista oli noin 12 miljoonaa euroa. Tämä enteilee sitä, että tavoite kolminkertaistaa hankerahoitus edelliseen ohjelmakauteen verrattuna ei toteudu, mutta hankkeiden ja niissä mukana olevien maakunnan toimijoiden määrä on kuitenkin kasvanut merkittävästi edelliskaudesta.
- Etelä-Pohjanmaan liitto on ollut mukana 11 kansainvälisessä hankkeessa, joista vuonna 2019 alkoivat Interreg Europe-rahoitteiset FRIDGE (*Development of food industry SME competitiveness for better potentials in growth*) ja INTENCIVE (*Innovation and Technology Enhancing Customer Oriented Health Services*). INTENCIVE-hankkeessa Etelä-Pohjanmaan liitto toimii päätoteuttajana (*Lead Partner*).
- Etelä-Pohjanmaan liitto on osallistunut aktiivisesti *eHealth for Regions* ja ERNACT-verkostojen tapaamisiin. Lisäksi liitto on toiminut ERIAFF-verkostossa. EU-tietokeskusten ja Interreg-ohjelmien verkostojen sekä Länsi-Suomen Eurooppa -toimiston ohjausryhmiin on osallistuttu säännöllisesti.
- Etelä-Pohjanmaan liiton yhteistyö nykyisten ystävyysalueiden (Louthin piirikunta, Derry & Strabane, Pannon) kanssa on pysynyt aiemmalla tasolla. Hankkeet ovat järjestäneet kansainvälisiä hankekokouksia Etelä-Pohjanmaalla.
- Ohjelmakauden lähestyessä loppuaan myös valmistelutukea on tarvittu huomattavasti aiempaa vähemmän eli vain kuudelle kansainväliselle hankkeelle.

6) edistää maakunnallisen kulttuuristrategian 2025 toteutumista sekä kulttuurin verkostojen, toimintamallien ja viestinnän kehittämistä

Mittari / seurantatapa 2019:

- kulttuuristrategian päivitykseen ja jalkauttamiseen liittyvät tilaisuudet ja toimenpiteet
- käynnistetyt toimenpiteet ja hankkeet, jotka toteuttavat maakunnallista kulttuuristrategiaa
- kuntayhteistyön ja verkostojen kehittämiseen liittyvät koulutukset ja tilaisuudet
- kuntien kulttuurivastaavien ja muiden verkostojen kokoontumiset ja tapaamiset

Arvio toteutumisesta:

- Kulttuuristrategian päivitys vuosille 2019–2025 on hyväksytty 21.8.2019 kulttuurilautakunnassa ja 26.8.2019 maakuntahallituksessa. Kulttuuristrategian

julkaisutilaisuus järjestettiin Seinäjoella 31.10.2019. Kulttuuristrategian jalkautustilaisuuksia on järjestetty useita eri puolilla maakuntaa ja jalkautustilaisuudet jatkuvat vuoden 2020 puolella.

- Vuonna 2019 toteutettiin neljän maakunnan yhteistä Kulttuurisote II -hanketta. Lastenkulttuurikeskus Louhimon toiminnan maakunnallistamisesta käynnistettiin selvitystyö. Kansainvälisiä CLAY ja FINCH-hankkeita toteutettiin. Kulttuurihyvinvoinnin palvelutuotanto Etelä-Pohjanmaalla -hanke saatettiin loppuun sekä osallistuttiin Opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuurin aluetietoperustan pilottiin. Vuoden nuori eteläpohjalainen taiteilija -kilpailu järjestettiin neljättä kertaa. Kulttuurin viestintään liittyviä toimenpiteitä olivat muun muassa kulttuurin uutiskirje sekä Etelä-Pohjanmaan tapahtumakalenterin kehitystyö.
- Kulttuurihyvinvoinnin edistämiseksi koottiin sote-organisaatioista kulttuurihyvinvoinnin yhteyshenkilöt. Kulttuurihyvinvointiin liittyviä koulutuksia järjestettiin useita ja näissä lisättiin tietoutta kulttuurihyvinvoinnista laajasti eri toimijoille, tuotiin esiin kulttuurihyvinvoinnin hyviä käytänteitä, tuettiin kulttuurihyvinvoinnin nivomista osaksi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä sekä järjestettiin taiteen välittäjätoiminta ja luovan osaamisen mahdollisuudet -seminaari.
- Kuntien kulttuurivastaavien, taiteen perusopetusta järjestävien toimijoiden sekä kuvataiteen verkostojen tapaamisia järjestettiin säännöllisesti. Kuntien kulttuurivastaaville järjestettiin opintomatka. Lisäksi on osallistuttu aktiivisesti maakunnallisiin sekä valtakunnallisiin kulttuuriin liittyviin työryhmiin.

7) toimii yhteistyössä alueen kuntien ja muiden maakuntien liittojen kanssa sote- ja maakuntauudistuksen valmistelussa sekä muissa Etelä-Pohjanmaalle tärkeissä edunvalvontatavoitteissa

Mittari / seurantatapa 2019:

- sote- ja maakuntauudistuksen valmistelun eteneminen Etelä-Pohjanmaalla uudistukselle asetettujen tavoitteiden mukaisesti
- osallistuminen ja vaikuttaminen maakuntien liittojen yhteisiin kannanottoihin ja tilaisuuksiin
- järjestelmällinen edunvalvonta liiton määrittämissä asiakokonaisuuksissa
- päättäjien ja johtavien virkamiesten tapaamiset

Arvio toteutumisesta:

- Sote- ja maakuntauudistuksen valmistelua toteutettiin määrätietoisesti ja osallistavasti keväällä 2019 tapahtuneeseen uudistuksen kariutumiseen saakka, minkä jälkeen liitto hoiti ministeriöiden ohjeiden mukaisesti valmistelua koskevan kirjallisen ja taloudellisen raportoinnin.
- Edunvalvontaa eri vaikuttamistilaisuuksiin ja kannanottoihin osallistumalla tehtiin yhteistyössä sekä maakunnan eri sidosryhmien että muiden maakuntien liittojen kanssa. Hallitusohjelman 2019–2023 valmisteluun liittyen liitto teki omat tavoitteensa välittäen niitä ehdokkaille ja valituille kansanedustajille. Valtakunnan tason päättäjiä ja valmistelevia virkamiehiä informoitiin eri tilaisuuksissa maakunnalle tärkeistä tavoitteista.

8) ylläpitää verkostoja ja vaikuttaa maakunnan sisällä, Vaasan vaalipiirin maakuntien yhteistointa-alueella (YTA), Länsi-Suomen maakuntien alueella (WFA) sekä kansallisesti ja kansainvälisesti

Mittari / seurantatapa 2019:

- luottamushenkilöiden aktiivinen osallistuminen sidosryhmien ja päättäjien tapaamisiin
- osallistuminen Länsi-Suomen alueen (WFA) yhteistyöhön
- kansainvälisten järjestöjen kokouksiin ja tilaisuuksiin osallistuminen

Arvio toteutumisesta:

- Liiton luottamushenkilöt osallistuivat aktiivisesti erilaisiin sidosryhmätapaamisiin ja edunvalvontaan niin Etelä-Pohjanmaalla kuin pohjalaismaakuntien yhteistointa-alueen (YTA) ja Länsi-Suomen maakuntien liittojen (WFA) tilaisuuksissa. Kansanedustajia ja muita päättäjiä tavattiin vuoden aikana useaan otteeseen.
- Kansainvälisten yhteistyöverkostojen tapaamisiin ja kokouksiin liitosta osallistui sekä luottamusjohdon edustajia että työntekijöitä.

9) huolehtii liiton henkilöstön osaamisen kehittamisestä ja työyhteisön toimintakyvystä

Mittari / seurantatapa 2019:

- työyhteisön hyvinvointi (aktiivinen yhteistyö työterveydenhuollon kanssa sekä tyky-toiminnan resursointi)
- henkilöstön osallistuminen koulutuksiin
- Etelä-Pohjanmaan liiton houkuttelevuus työpaikkana (hakemukset avoimina olleisiin työtehtäviin)

Arvio toteutumisesta:

- Työterveydenhuollon toimintasuunnitelma päivitettiin. Samalla on työterveydenhuollon painopistettä pystytty siirtämään ennakoiviin, työhyvinvointia tukeviin toimenpiteisiin. Henkilöstölle tarjottiin liikunta- ja kulttuuriseteleitä 100 euron arvosta. Säännöllinen taukojumppa järjestettiin kerran viikossa. Tyky-toimikunta järjesti 11 eri tapahtumaa vuoden aikana.
- Henkilöstöllä oli mahdollisuus osallistua omaa työtä tukeviin koulutuksiin ja seminaareihin.
- Vuoden 2019 aikana oli avoinna projektikoordinaattorin määräaikainen tehtävä, johon tuli neljä hakemusta, sekä projektiassistentin määräaikainen tehtävä, johon tuli 18 hakemusta. Lisäksi hallintosihteerin ja osa-aikaisen projektipäällikön määräaikainen tehtävä täytettiin muilla järjestelyillä. Liitossa toimi vuoden 2019 aikana viisi harjoittelijaa.

6 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMI- NEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

6.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen

TULOSLASKELMA

	2019	2018
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	3551	4141
Toimintakulut	-3317	-3946
Toimintakate	234	195
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1	1
Vuosikate	235	196
Tilikauden tulos	235	196
Tilikauden ylijäämä	235	196

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	107,05	104,94

6.2 Toiminnan rahoitus

RAHOITUSLASKELMA

	2019	2018
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Tulorahoitus		
Vuosikate	235	195
Tulorahoituksen korjauserät		
Investointien rahavirta		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		
Toiminnan ja investointien rahavirta	235	195
Rahoituksen rahavirta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-1656	3373
Vaihto-omaisuuden muutos	1	-1
Lyhytaikaisten saamisten muutos	143	-166
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	-236	-95
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1748	3111
Rahoituksen rahavirta	-1748	3111
Rahavarojen muutos	-1513	3307
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	5285	6798
Rahavarat 1.1.	6798	3491
	-1513	3307

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Kassan riittävyys, pv	581	629
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta	929	923

6.3 Rahoitusasema ja sen muutokset

VASTAAVAA	2019	2018
	1 000 €	1 000 €
Pysyvät vastaavat		
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	5	5
Sijoitukset yhteensä	5	5
Toimeksiantojen varat		
Toimeksiantojen varat		
Valtion toimeksiannot	3 032	710
Lahjoitusrahaston erityiskatteet	736	739
Toimeksiantojen varat yhteensä	3 768	1 449
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus		
Muu vaihto-omaisuus	2	3
Vaihto-omaisuus	2	3
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Siirtosaamiset	259	362
Muut saamiset	30	70
Saamiset yhteensä	289	432
Rahat ja pankkisaamiset	5 285	6 798
Vastaavaa yhteensä	9 349	8 687
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Peruspääoma	169	169
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	1 551	1 355
Tilikauden yli/alijäämä	235	196
Oma pääoma yhteensä	1 955	1 720
Toimeksiantojen pääomat		
Valtion toimeksiannot	6 072	5 409
Muut toimeksiantojen pääomat	739	739
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	6 811	6 148
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen		
Ostovelat	94	266
Muut velat	41	161
Siirtovelat	448	392
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	583	819
Vastattavaa yhteensä	9 349	8 687
Taseen tunnusluvut:		
Omavaraisuusaste, %	20,92 %	19,81 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	16,40 %	19,76 %
Kertynyt ylijäämä 1000 €	1 786	1 551

6.4 Kokonaistulot ja -menot

	2019	2018
Toimintatuotot		
Jäsenkuntien maksuosuudet	2 800 134,92	2 819 037,02
Muut myyntitulot	885,95	58 575,98
Maksutuotot	0,00	0,00
Tuet ja avustukset	737 768,34	1 257 744,41
Muut toimintatuotot	12 455,31	6 025,90
Korkotuotot	1 464,00	1 160,00
Yhteensä	3 552 708,52	4 142 543,31
Toimintakulut		
Henkilöstömenot	1 916 424,46	2 300 457,96
Asiakaspalvelujen ostot (projekti	7 008,06	65 095,52
Muiden palveluiden ostot	987 149,70	1 190 347,31
Aineet, tarvikkeet, tavarat	45 463,97	49 072,00
Avustukset	118 200,00	0,00
Muut kulut	243 318,16	341 200,50
Korkokulut ja muut rahoituskulut	7,68	504,72
Yhteensä	3 317 572,03	3 946 678,01

6.5 Tilikauden tuloksen käsittely

Maakuntahallitus esittää maakuntavaltuustolle, että tilivuoden 2019 ylijäämä 235 136,49 € lisätään aikaisempien tilikausien yli-/alijäämätilille.

Toimintatuotot	
Talousarvio 2019	3 234 271,00
Toteutuma 2019	3 551 244,52
Yli arvion	-316 973,52
Toimintakulut	
Talousarvio 2019	3 318 783,00
Toteutuma 2019	3 317 564,35
Alle arvion	1 218,65
Toimintakate	233 680,17
Rahoituskulut ja-tuotot	1 456,32
Vuosikate	235 136,49
Tilikauden tulos	235 136,49
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	235 136,49

7 KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN

7.1 Talousarvion toteutumisvertailu

	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Yli/alle arvion	Käyttö %
Toimintatuotot	4 141 383,31	3 234 271,00	3 551 244,52	-316 973,52	109,80 %
Myyntituotot	2 877 613,00	2 800 735,00	2 801 020,87	-285,87	100,01 %
Maksutuotot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00 %
Tuet ja avustukset	1 257 744,41	418 536,00	737 768,34	-319 232,34	176,27 %
Muut tuotot	6 025,90	15 000,00	12 455,31	2 544,69	83,04 %
Toimintakulut	3 946 173,29	3 318 873,00	3 317 564,35	1 308,65	99,96 %
Henkilöstökulut	2 300 457,96	1 828 870,00	1 916 424,46	-87 554,46	104,79 %
Palvelujen ostot	1 255 442,83	1 048 640,00	994 157,76	54 482,24	94,80 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	49 072,00	56 863,00	45 463,97	11 399,03	79,95 %
Avustukset	0,00	0,00	118 200,00	-118 200,00	-100,00 %
Muut toimintakulut	341 200,50	384 500,00	243 318,16	141 181,84	63,28 %
Toimintakate	195 210,02	-84 602,00	233 680,17	-318 282,17	-276,21 %
Rahoitustuotot- ja kulut	655,28	0,00	1 456,32	-1 456,32	-100,00 %
Vuosikate	195 865,30	-84 602,00	235 136,49	-319 738,49	-277,93 %
Tilikauden tulos	195 865,30	-84 602,00	235 136,49	-319 738,49	-277,93 %
Rahastojen lisäys/vähennys					
Tilikauden yli/alijäämä	195 865,30	-84 602,00	235 136,49	-319 738,49	-277,93 %

7.2 Tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu

	TA 2019	Tot. 2019	Poikkeama
Toimintatuotot			
Myyntituotot	2 800 735,00	2 801 020,87	-285,87
Maksutuotot	0,00	0,00	0,00
Tuet ja avustukset	418 536,00	737 768,34	-319 232,34
Muut tuotot	15 000,00	12 455,31	2 544,69
Toimintatuotot	3 234 271,00	3 551 244,52	-316 973,52
Toimintakulut			
Henkilöstökulut			
Palkat	1 530 840,00	1 605 026,90	74 186,90
Henkilöstösivukulut	298 030,00	311 397,56	13 367,56
Henkilöstökulut	1 828 870,00	1 916 424,46	87 554,46
Palvelujen ostot	1 048 640,00	994 157,76	-54 482,24
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	56 863,00	45 463,97	-11 399,03
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	56 863,00	45 463,97	-11 399,03
Avustukset	0,00	118 200,00	118 200,00
Muut toimintakulut	384 500,00	243 318,16	-141 181,84
Toimintakulut	3 318 873,00	3 317 564,35	-1 308,65
Toimintakate	-84 602,00	233 680,17	-318 282,17
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	650,00	1 464,00	-814,00
Muut rahoituskulut	0,00	7,68	7,68
Vuosikate	-83 952,00	235 136,49	-319 088,49
Rahastojen lisäys/vähennys			
Tilikauden tulos	-83 952,00	235 136,49	-319 088,49
Tilikauden ali-/ylijäämä	-83 952,00	235 136,49	-319 088,49

8 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

8.1 Tuloslaskelma

	2019	2018
Toimintatuotot	3 551 244,52	4 141 383,31
Myyntituotot	2 801 020,87	2 877 613,00
Maksutuotot		
Tuet ja avustukset	737 768,34	1 257 744,41
Muut toimintatuotot	12 455,31	6 025,90
Toimintakulut	3 317 564,35	3 946 173,29
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	1 628 749,86	1 946 986,46
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	287 953,72	345 605,31
Muut henkilösivukulut	23 443,84	36 080,41
Henkilöstökorvaukset	23 722,96	28 214,22
Palvelujen ostot	994 157,76	1 255 442,83
Aineet ja tarvikkeet		
Ostot tilikauden aikana	45 463,97	49 072,00
Avustukset	118 200,00	0,00
Muut toimintakulut	243 318,16	341 200,50
Toimintakate	233 680,17	195 210,02
Rahoitustuotot ja -kulut	1 456,32	655,28
Korkotuotot	1 464,00	1 160,00
Muut rahoituskulut	7,68	504,72
Vuosikate	235 136,49	195 865,30
Tilikauden tulos	235 136,49	195 865,30
Rahastojen lisäys/vähennys		
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	235 136,49	195 865,30

8.2 Rahoituslaskelma

	2019	2018
Toiminnan rahavirta		
Tulorahoitus		
Vuosikate	235 136,49	195 865,30
Tulorahoituksen korjauserät		
Investointien rahavirta		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		
Toiminnan ja investointien rahavirta	235 136,49	195 865,30
Rahoituksen rahavirta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-1 655 751,27	3 373 285,37
Vaihto-omaisuuden muutos	316,71	-690,45
Lyhytaikaisten saamisten muutos	143 160,42	-166 095,86
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	-235 608,88	-95 096,49
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 747 883,02	3 111 402,57
Rahoituksen rahavirta	-1 747 883,02	3 111 402,57
Rahavarojen muutos	-1 512 746,53	3 307 267,87
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	5 285 246,50	6 797 993,03
Rahavarat 1.1.	6 797 993,03	3 490 725,16
	-1 512 746,53	3 307 267,87

8.3 Tase

	2019	2018
Pysyvät vastaavat		
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	4 911,09	4 911,09
Sijoitukset yhteensä	4 911,09	4 911,09
Toimeksiantojen varat		
Toimeksiantojen varat		
Valtion toimeksiannot	3 031 709,53	710 061,41
Lahjoitusrahaston erityiskatteet	735 911,86	738 944,95
Toimeksiantojen varat yhteensä	3 767 621,39	1 449 006,36
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus		
Muu vaihto-omaisuus	2 383,54	2 700,25
Vaihto-omaisuus	2 383,54	2 700,25
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	80,00	0,00
Siirtosaamiset	259 429,02	361 654,36
Muut saamiset	29 537,43	70 552,51
Saamiset yhteensä	289 046,45	432 206,87
Rahat ja pankkisaamiset	5 285 246,50	6 797 993,03
Vastaavaa yhteensä	9 349 208,97	8 686 817,60
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Peruspääoma	169 489,31	169 489,31
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	1 551 259,65	1 355 394,35
Tilikauden yli/alijäämä	235 136,49	195 865,30
Oma pääoma yhteensä	1 955 885,45	1 720 748,96
Toimeksiantojen pääomat		
Valtion toimeksiannot	6 072 214,86	5 408 942,03
Muut toimeksiantojen pääomat	738 535,88	738 944,95
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	6 810 750,74	6 147 886,98
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen		
Ostovelat	93 903,83	265 724,09
Muut velat	40 648,01	160 706,78
Siirtovelat	448 020,94	391 750,79
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	582 572,78	818 181,66
Vastattavaa yhteensä	9 349 208,97	8 686 817,60

9 LIITETIEDOT

9.1. Tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen liitetietojen tarkoituksena on täydentää laskelmien muodossa esitettyä tilinpäätösinformaatiota oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja –menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja –menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Pysyvien vastaavien arvostus

Etelä-Pohjanmaan liitolla ei ole pysyvien vastaavien aineettomia tai aineellisia hyödykkeitä. Maakuntavaltuusto on hyväksynyt poistosuunnitelman, jossa pienhankintarajaksi on määriteltä 10.000 euroa.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintahinnan mukaisesti.

Muut erät

Lomapalkat ja lomarahat on kohdistettu tilikaudelle, jolle lomapäivien perusteena olevat palkat merkitään. Tuloslaskelman toimintakulut sisältävät tilikauden aikana ansaittujen lomien ja niihin liittyvien henkilösivukulujen osuudet.

Velkana taseessa on huhti-joulukuussa 2019 ansaitut lomat sekä mahdollisesti muut pitämättömät lomat sekä niihin liittyvät henkilösivukulut.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Vuoden 2019 toimintakulut sisältävät 320 589,21 euroa maakunta- ja sote-uudistuksen kuluja ja 297 026,78 euroa tuottoja. Vuoden 2018 toimintakulut sisälsivät 953 093,90 euroa maakunta- ja sote-uudistuksen kuluja ja 840 039,29 euroa tuottoja.

9.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot ja -kulut (€) tehtävittäin		
TOIMINTATUOTOT	2019	2018
Jäsenkuntien maksuosuudet	2 800 134,92	2 819 037,02
Muut myyntitulot	885,95	58 575,98
Maksutuotot	0,00	0,00
Tuet ja avustukset	737 768,34	1 257 744,41
Muut toimintatuotot	12 455,31	6 025,90
Korkotuotot	1 464,00	1 160,00
Yhteensä	3 552 708,52	4 142 543,31
Palvelujen ostojen erittely	2019	2018
Asiakaspalvelujen ostot	7 008,06	65 095,52
Muiden palveluiden ostot	987 149,70	1 190 347,31
Palvelujen ostot yhteensä	994 157,76	1 255 442,83

Poistot

Käyttöomaisuus merkitään taseeseen hankintamenona vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Maakuntavaltuusto on hyväksynyt poistosuunnitelman, jossa pienhankintarajaksi on määritelty 10.000 €.

Vuosikuluksi kirjatun kaluston arvo vuoden 2019 tilinpäätöksessä on 18.074,09 €, kun se vuoden 2018 tilinpäätöksessä oli 25.704,93 €.

9.3 Tasetta koskevat liitetiedot

PYSYVÄT VASTAAVAT			
Sijoitukset			
Kohde	Tase 1.1.	Sumupoistot 2019	Tase 31.12.2019
1209 Osakkeet ja osuudet	4 911,09	0,00	4 911,09
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	4 911,09	0,00	4 911,09
Osakkeet			
Vaasan Läänin Puhelin Oy 5 kpl a´ 538,20 €; yhteensä 2691,- €			
Vaasan Läänin Puhelin Oy 3 kpl a´ 740,03 €; yhteensä 2.220,09 €			

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	2019	2018
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Hankesaamiset	254 431,75	313 537,80
Muut siirtosaamiset	4 997,27	48 116,58
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	259 429,02	361 654,38

OMAN PÄÄOMAN ERIEN JAOTTELU	2019	2018
Peruspääoma 1.1.	169 489,31	169 489,31
Peruspääoma 31.12.	169 489,31	169 489,31
Muut omat rahastot		
Kuntaosuusrahassto 1.1.		
Rahaston vähennys		
Kuntaosuusrahassto 31.12.		
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	1 551 259,65	1 355 394,35
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	1 551 259,65	1 355 394,35
Tilikauden yljäämä	235 136,49	195 865,30
Oma pääoma yhteensä	1 955 885,45	1 720 748,96

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	2019	2018
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Lomapalkkavaraus	338 731,75	329 160,44
Hen.sivukulujen jaksotus	3 133,64	57 249,60
Hankkeista saadut ennakotulot	106 155,55	5 340,75
Siirtovelat yhteensä	448 020,94	391 750,79

Vuokravastuut ja muut taseen ulkopuoliset vastuut

Vuokravastuut

	216
Vuokravastuut yhteensä	223,44
	216
seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	223,44

Vuokravastuu perustuu toistaiseksi voimassa olevaan sopimukseen.

Leasingvastuut yhteensä	13 115,34
seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	3 747,24

Leasingvastuun viimeinen voimassaolovuosi	2023

9.4 Jäsenkuntien osuudet peruspääomasta

ETELÄ-POHJANMAAN LIITTO
VUOSI 2019

Jäsenkuntien osuudet Etelä-Pohjanmaan liiton peruspääomasta

KUNTA	KOKONAISÄYRIT	OSUUS €	OSUUS %
ALAJÄRVI	468 268 013	8 075,27	4,76
ALAVUS	606 338 798	10 456,29	6,17
EVIJÄRVI	144 320 963	2 488,81	1,47
ILMAJOKI	576 191 086	9 936,40	5,86
ISOJOKI	116 476 048	2 008,63	1,19
KARIJOKI	80 067 873	1 380,77	0,81
KAUHAJOKI	699 179 634	12 057,33	7,11
KAUHAVA	943 128 121	16 264,21	9,60
KUORTANE	212 846 279	3 670,53	2,17
KURIKKA	1 200 396 389	20 700,80	12,21
LAPPAJÄRVI	175 127 094	3 020,06	1,78
LAPUA	725 367 434	12 508,93	7,38
SEINÄJOKI	2 896 766 293	49 954,63	29,47
SOINI	116 696 003	2 012,42	1,19
TEUVA	319 922 563	5 517,05	3,26
VIMPELI	171 846 345	2 963,48	1,75
ÄHTÄRI	375 396 279	6 473,70	3,82
YHTEENSÄ	9 828 335 215	169 489,31	100,00

9.5 Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot

Henkilöstö lukumäärä 31.12.		
Tehtäväalue	2019	2018
Johto	0	5
Maakuntasuunnittelu	5	5
Edunvalvonta ja viestintä	5	3
Aluekehitys	6	4
Kulttuurin kehittäminen	3	3
Kansainvälistyminen	9	5
Hallinto	4	3
Maakuntaudistus	0	6
Yhteensä	32	34

Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetut luottamushenkilömaksut		
	2019	2018
Suomen Keskusta	7 492,00	8 878,00
Perussuomalaiset	48,00	60,00
Kansallinen Kokoomus	4 408,00	5 388,00
Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue	1 708,00	2 004,00
Suomen Kristillisdemokraatit	0,00	0,00
Vasemmistoliitto	100,00	215,00
Pohjanmaan Siniset ry	363,00	702,00
Vihreä liitto	96,00	72,00
Palkkiot yhteensä	14 215,00	17 319,00

Tilintarkastajan palkkiot	2019	2018
BDO Auditor Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	4 866,80	7 611,80
Muut tilintarkastajan lausunnot	3 400,20	10 119,70
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	1 063,40	1 278,00
Muut palkkiot		
Palkkiot yhteensä	9 330,40	19 009,50

9.6. Käytetyt kirjanpitokirjat ja niiden säilytysajat

	Säilytysaika
Tilinpäätös sidottuna asiakirjana	Pysyvästi
Pääkirja, sähköisenä Rondo arkistossa	10 v.
Päiväkirja, sähköisenä Rondo arkistossa	10 v.
Palkka-aineisto, sähköisenä Rondo arkistossa	50 v.

9.7 Toimeksiantojen varat ja pääomat

Vuosi 2019	Tilino	Saldo 1.1.2019 €	VM maksanut	Siirtoja	Maksettu 2019 €	Saldo 31.12.2019 €
VM maakuntien esivalmistelu	2071	291 479,83	384 165,00	200 143,26	258 357,25	217 144,32
VM maakuntien ICT-valmistelu	2072	4 407 400,79	0,00	58 837,28	1 525 202,50	2 823 361,01
		4 698 880,62	384 165,00	258 980,54	1 783 559,75	3 040 505,33
Vuosi 2019	Tilino	Saldo 1.1.2019 €	TEM maksanut	Siirtoja	Maksettu 2019 €	Saldo 31.12.2019 €
MKR VAPAA 2007	2104	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
CONNECTED FOR HEALTH	2082	0,00	0,00		0,00	0,00
AIKO 2016	2073	710 061,41	0,00	0,00	683 483,11	26 578,30
SeutuAIKO	2105	0,00	3 000 000,00	5 131,23	0,00	3 005 131,23
		710 061,41	0,00	0,00	683 483,11	3 031 709,53
YHTEENSÄ						
VARAT		5 408 942,03				6 072 214,86
PÄÄOMAT		5 408 942,03				6 072 214,86

Vuosi 2018	Tilino	Saldo 1.1.2018 €	VM/TEM maksanut	Siirtoja	Maksettu 2018 €	Saldo 31.12.2018 €
VM maakuntien esivalmistelu	2071	75 595,25	1 683 411,00		1 467 526,42	291 479,83
VM maakuntien ICT-valmistelu	2072	1 250 000,00	4 438 993,00	0,00	1 281 592,21	4 407 400,79
MKR VAPAA 2007	2104	28 176,51	0,00	0,00	28 176,51	0,00
CONNECTED FOR HEALTH	2082	0,00	0,00		0,00	0,00
AIKO 2016	2073	659 601,95	378 000,00	0,00	327 540,54	710 061,41
		2 013 373,71	6 500 404,00	0,00	3 104 835,68	5 408 942,03
YHTEENSÄ						
VARAT		2 013 373,71				5 408 942,03
PÄÄOMAT		2 013 373,71				5 408 942,03

MUIDEN TOIMEKSIANTOJEN VARAT JA PÄÄOMAT

Nimi	Saldo 1.1.2019 €	Muutos €	Saldo 31.12.2019 €
E-P:n Kehittämisrah./sijoitusrahasto-osuudet (1361)	461 950,00	167 730,00	629 680,00
E-P:n Kehittämisrahasto/EPOP (1365)	2 668,42	-2 668,42	0,00
E-P:n kehittämisrahasto/Mandatum/salkku 1	0,00	0,00	0,00
E-P:n kehittämisrahasto/salkku 2 (1368)	224 813,82	-224 813,82	0,00
E-P:n Kehittämisrahasto/OP-rahastoyhtiö (1370)	49 512,71	0,00	49 512,71
E-P:n kehittämisrahasto/ Danske Bank (1371)	0,00	59 719,15	59 719,15
Etelä-Pohjanmaan kehittämisrahaston varat yhteensä	738 944,95	-33,09	738 911,86
E-P:n Kehittämisrahasto/erityiskatteet (2140)	735 506,85	-409,07	735 097,78
E-P:n Kehittämisrahasto/apurahat (2150)	3 438,10	0,00	3 438,10
Etelä-Pohjanmaan kehittämisrahaston pääomat yhteensä	738 944,95	-409,07	738 535,88

Etelä-Pohjanmaan liiton kehittämisrahaston sijoitukset

DanskeBankin sijoituksen kehitys

Sijoituksen nykyarvo	635 200,00
Varainhoitotilillä 31.12.2019	56 719,15
Sijoituksen markkina-arvo	679 749,00

EPOP/OP-EURO (rahastosijoitus)

Sijoituksen nykyhinta-arvo	49 512,71
Sijoituksen markkina-arvo	67 489,28

10 ALLEKIRJOITUKSET JA TILINTARKASTAJAN TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Maakuntahallitus hyväksyy Etelä-Pohjanmaan liiton tilinpäätöksen vuodelta 2019
Seinäjoella 23. päivänä maaliskuuta 2020.

Lasse Anttila

Asko Peltola

Anneli Manninen

Pertti Mäki-Hakola

Aittoniemi Pirjo

Harjunpää Arja

Joensuu Jukka

Katajamäki Anu

Koskela Anna-Maija

Koskinen Eila

Kurvinen Antti

Matintupa Jukka-Pekka

Pajulammi Martti

Sillanpää Markku

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Seinäjoella   kuun   . päivänä 2020

BDO Audiator Oy

JHTT-yhteisö

Tuomas Mettomäki

tilintarkastaja, HT, JHT

ETELÄ-POHJANMAAN LIITTO
REGIONAL COUNCIL OF SOUTH OSTROBOTHNIA

WWW.EPLIITTO.FI

